

mim

Magazyn
Informacyjny
Mińska Mazowieckiego

Nr 9 — TYGODNIK SAMORZĄDOWY — 13 GRUDNIA 1991 r.

Wojna ze Społeczeństwem — 13 grudnia 1981 roku. W 10 rocznicę wprowadzenia w Polsce stanu wojennego.

Dziesięć lat temu, w nocy z 12 na 13 grudnia, wprowadzony został w Polsce stan wojenny. Jak podkreślała redakcja „Tygodnika Powszechnego” w 1989 r. — dla milionów Polaków był to dramat, którego skutki, tak w sferze osobistych tragedii, jak i urazów psychicznych, nieprędko miną.

Podstawowym celem tego wojskowego puczu było rozbicie i zniszczenie Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność”, największego ruchu społecznego powstałego w następstwie strajków w lipcu i sierpniu 1980 roku. Ruchu dążącego do odzyskania podmiotowości przez społeczeństwo polskie. „Wojna grudniowa” była więc wojną przeciwko temu społeczeństwu. Restrykcje stanu wojennego zawiszały lub ograniczały podstawowe prawa człowieka, jak: wolność słowa, druku, prawo nietykalności osobistej, nienaruszalności mieszkań i tajemnicy korespondencji, zrzeszania się. Był to cios dla społecznych oczekiwań i nadziei, iż drogą narodowego kompromisu można rozwiązać istniejące problemy. Stan wojenny zahamował reformy społeczno-gospodarcze oraz przywrócił komunistyczny monopol władzy. Wbrew zapewnieniom oficjalnej prasy, iż stan wojenny uzdrowi gospodarkę, w rzeczywistości pogłębił kryzys gospodarczy, co w znacznym stopniu niebawem odczuło społeczeństwo, już i tak długo oczekujące poprawy swojej egzystencji. Przebudowa ustroju politycznego i gospodarczego mogła przecież zacząć się już na początku lat 80-tych. Stan wojenny zaprzepaścił te szanse.

Nasza wiedza ogólna o „wojnie grudniowej” jest coraz pełniejsza, mimo, że niektóre fakty nadal jeszcze do końca nie zostały wyjaśnione. Natomiast stosunkowo mało wiemy o działalności podziemia solidarnościowego w Mińsku Maz. Jest to kolejna „biała plama” w historii naszego miasta. 10 rocznica wprowadzenia stanu wojennego niech będzie okazją do zasygnalizowania niektórych epizodów z tego okresu.

Przed 13 grudnia 1981 roku w mińskich zakładach pracy nowe związki NSZZ „Solidarność” istniały już od roku. Pierwsza komisja zakładowa NSZZ „S” powstała w ZNTK. Na początku 1981 r. komisje zakładowe z miasta i rejonu mińsko-mazowieckiego utworzyły Międzyzakładowy Komitet Założycielski, który w krótkim czasie przekształcił się w Oddział NSZZ „S” Region Mazowsze w Mińsku Maz. Prze-

wodniczącym Oddziału był Paweł Fusik, który jednocześnie był przewodniczącym Komisji Zakładowej FUD, z-cą przewodniczącego był Czesław Kujszczyk (FUD). Wchodzili oni w skład Prezydium Zarządu Oddziału złożonego z 6 osób. Przed stanem wojennym funkcję sekretarza sprawowała Jadwiga Frelak (w tym okresie znana z nazwiska panińskiego — Mroczek), natomiast ostatnim rzecznikiem prasowym, wybranym na kilka dni przed 13 grudnia był dr Zbigniew Szubiński (ZOZ). Funkcje skarbnika i szefa biura Oddziału pełnił Jan Jerzak — przewodniczący Komisji Zakładowej POM. Siedziba Oddziału Regionu „Mazowsze” mieściła się w budynku PSTBR przy ówczesnej ulicy Lenina.

Stan wojenny w Mińsku Maz. rozpoczął się w nocy z 12 na 13 grudnia aresztowaniem i internowaniem 3 działaczy związkowych — P. Fusika, Romana Matusa — przewodniczącego Komisji Zakładowej ZNTK i Czesława Czyżykowskiego — przewodniczącego Komisji Zakładowej PKS. Natomiast 14 grudnia zostali internowani Stefan Frelak — członek Prezydium Komisji Zakładowej ZNTK i Stanisław Miłkowski — sekretarz tejże komisji. Wszystkich internowanych przewieziono do „ośrodków odosobnienia” w Białej Podlaskiej, następnie do Włodawy, a później do Lublina. O miejscach internowania rodziny powiadomiono dopiero w styczniu. Do Mińska pierwszy powrócił (w maju) P. Fusik, zaś w lipcu pozostali. Spośród tego grona dwie osoby wyemigrowały z kraju.

W czasie ogłoszenia stanu wojennego w siedzibie Oddziału trwały całonocne dyżury. Od północy 13 grudnia została przerwana łączność z Regionem „Mazowsze”. Rano do biura zaczęli przybywać zaskoczeni i zaniepokojeni sytuacją w kraju działacze związkowi i rodziny internowanych osób. Wspólnie postanowiono zaprotestować przeciwko wprowadzeniu stanu wojennego. Sporządzono odręcznie dwie odezwy do mieszkańców miasta zawiadamiając o aresztowaniu trzech związkowców i pogwałceniu przez władze wszelkich umów związkowych. Zamieszczono je na dwóch tablicach informacyjnych: przed siedzibą Oddziału i koło kawiarni „Przyjaźń” na wysokości Pałacu. W liczbie kilkunastu osób demonstracyjnie z opaskami biało-czerwonymi i ze znaczkami „Solidarność” udano się na mszę do Kościoła p.w. NNMP. Po czym powrócono do biura Oddziału. Przez cały czas lokal

był obserwowany przez funkcjonariuszy MO. Rano 14 XII dyrekcja PSTBR wymówiła umowę wynajęcia lokalu przez Oddział NSZZ „S”, zaś milicja zajęła i zabezpieczyła całą dokumentację związkową. Po południu pomieszczenie to było już zamknięte i opłombowane. Władzom nie udało się internować wszystkich ludzi odważnych i skłonnych do działań. Część działaczy gotowa do pracy konspiracyjnej utworzyła grupę oporu. Protestowała ona przeciwko stanowi wojennemu, głównym celem miało być przywrócenie swobód, jakie przed 13 grudnia społeczeństwo sobie wywalczyło, w tym przywrócenie legalnego działania „Solidarności”. Do tych osób należeli m.in. wymienieni już: J.Frelak, J.Jerzak, Z.Szubiński, A.Gibała (ZNTK). Formy oporu przeciwko reżimowi komunistycznemu były podobne jak i w całej Polsce. Na ścianach malowano napisy „antywojenne” i „prosolidarnościowe”, rozrzucano ulotki, kolportowano niezależną prasę i książki. W pracy tej aktywna była grupa działaczy związkowych z ZNTK. 31.XII.1981 r. na tablicy informacyjnej przed b. siedzibą Oddziału umieszczono życzenia noworoczne dla mieszkańców miasta od „Solidarności”. Natomiast w styczniu, w niedzielę przed Kościołem NNMP do południa wisiała klepsydra poświęcona poległym górnikom z kopalni „Wujek”. Działacze zdelegalizowanej „Solidarności” wydawali pismo „Przegląd Miński”, który ukazywał się nieregularnie w latach 1982-1986 (?) — drukowany był w Warszawie. W pracy konspiracyjnej utrzymywano stałe kontakty z działaczami Regionu „Mazowsze”, uczestniczono we mszach w intencji Ojczyzny w Kościele Św. Stanisława w Warszawie, w pogrzebie ks. Jerzego Popiełuszki. Na apel Tymczasowej Komisji Koordynacyjnej „Solidarność”, aby w dniu 13.V.1982 r. o godz. 12.00 przerwano pracę, choćby na krótko, zareagowała, na ile mogła, załoga ZNTK. W następstwie czego zwolniono A.Gibałę z funkcji brygadzysty „za brak nadzoru nad przestrzeganiem dyscypliny służbowej przez podległych pracowników” (w sierpniu tego roku ponownie został przywrócony na to stanowisko). Do najbardziej udanych masowych akcji „Solidarności” mińskiej należą manifestacje z 1985 roku. 23 kwietnia, w dniu imienin

zamordowanego ks. Jerzego Popiełuszki po mszy ze starego kościoła uformował się pochód złożony z kilkudziesięciu osób, który przeszedł na cmentarz parafialny, do miejsca jego symbolicznego grobu. Podobna sytuacja miała miejsce 1 maja, z tym, że liczba jego uczestników urosła do kilkuset osób. Zaskoczyło to całkowicie władze bezpieczeństwa. Pięć osób: (J.Frelak, Tomasz Fuksika, A.Gibałę, J.Jerzaka i Z.Szubińskiego) Kolegium Rejonowe d/s Wykroczeń przy Naczelniku Miasta ukarało grzywną w wysokości ok. 10-12 tys. złotych za to, że weszli w ul. Ogrodową o ruchu jednokierunkowym i idąc w grupie, mimo wyraźnego znaku zakazu, tamowali i utrudniali ruch na drodze publicznej dla pojazdów nadjeżdżających z przeciwka. Potraktowani więc zostali jako pojazdy mechaniczne. Następną masową demonstrację przygotowywano na dzień 12 maja z okazji 50 rocznicy śmierci J. Piłsudskiego. Przy grobie Janusza Łaszczyc-Olszewskiego — adiutanta Piłsudskiego miało się odbyć patriotyczne spotkanie, na którym okolicznościowe przemówienie wygłosić miał mec. Jan Mizikowski. Ściągnięte z województwa dodatkowe siły milicyjne zablokowały park i dojście do cmentarza i do manifestacji nie doszło.

Przytoczone wyżej fakty dowodzą, iż mimo restrykcji stanu wojennego znaleźli się ludzie, którzy potrafili przeciwstawić się totalitarnemu systemowi. Dzięki istnieniu takich sił społecznych niezależnych od władzy mogło dojść do obalenia komunistycznej władzy.

Nieniejszy artykuł nie daje pełnego obrazu tamtych wydarzeń. Wiele tematów wymaga wyjaśnienia, czas ucieka. Pamięć o tamtych wydarzeniach należy ocalić od zapomnienia i przekazać w formie obiektywnej i uporządkowanej następnemu pokoleniu. Dlatego chciałbym zachęcić działaczy „Solidarności”, aby podjęli próbę odtworzenia wypadków ze stanu wojennego na naszym terenie. Ruch solidarnościowy przetrwał, ale wyszedł z tego okresu rozbity i podzielony, co można zaobserwować i w Mińsku Mazowieckim. Aby ten proces się nie pogłębiał — wydaje się, iż konieczne jest również wyjaśnienie wielu spraw, które miały miejsce po 13 grudnia 1981 roku.

W 10 rocznicę wprowadzenia w Polsce stanu wojennego Towarzystwo Przyjaciół Mińska Mazowieckiego i Miński Ośrodek Kultury przy współpracy z Archiwum Państwowym i gronem osób zorganizowały wystawę pt. „**Wojna ze Społeczeństwem 13 grudnia 1981 r.**” Otwarcie wystawy nastąpi 13.XII.1991 r. o godz. 17.00 (Galeria MOK — Pałac I piętro) i będzie czynna do 22.XII.1991 r. Prezentowane na niej będą dokumenty archiwalne, plakaty, rysunki, ulotki, znaczki i koperty ze stemplami „poczty internowanych”, czasopisma i książki z obiegu niezależnego i inne materiały ze stanu wojennego.

Natomiast 16.XII. 1991 r. Towarzystwo Przyjaciół Mińska Mazowieckiego zaprasza na prelekcję „**Stan wojenny w Polsce 13 grudnia 1981 r.**”, którą wygłosi redaktor Zdzisław Szpakowski (godz. 17.00 sala widowiskowa MOK).

Tego dnia będzie można nabyć broszurę Sławomira Kordaczuka „Znaki pamiątkowe ośrodków internowania Siedlczan” wydana w br. nakładem autora.

Jako główny organizator wystawy pragnę gorąco podziękować wszystkim, którzy przyczynili się do jej powstania, a w szczególności pracownikom MOK oraz osobom: Stanisławie Miłkowskiej, Adamowi Gibale, Zbigniewowi Szubińskiemu i Leszkowi Celejowi. Chciałbym zaznaczyć, iż w naszym mieście jest to już druga wystawa poświęcona „Solidarności”. Pierwszą zorganizował Lokalny Komitet Obywatelski „Solidarność” w sierpniu 1990 r. z okazji 10-lecia powstania NSZZ „S”. Jednakże z przykrością muszę stwierdzić, iż jej główni organizatorzy nie zgodzili się na wypożyczenie tych materiałów na obecną wystawę.

Janusz Kuligowski

OBWIESZCZENIE

Działając na podstawie art. 23 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 kwietnia 1985 roku o gospodarce gruntami i wywłaszczeniu nieruchomości (tekst jednolity Dz.U. z 1991 r. Nr 30 poz. 12) — Zarząd Miasta Mińsk Mazowiecki podaje do wiadomości publicznej poniższy wykaz gruntów położonych na terenie miasta Mińsk Mazowiecki, przeznaczonych do oddania w dzierżawę.

Lp.	Nr dz. pow. dzierż.	KW	Określenie położenia gruntu	Opis nieruchomości	Przeznaczenie w planie zagospodarowania przestrz.	Wysokość opłat i termin ich wnoszenia	Warunki zmiany czynszu	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	cz.dz. 1635/2 35 m ²	12695	ul. Tartaczna	działka niezabudowana Nr rob.dz. 1	budownictwo jednorodzinne	czynsz miesięczny wyjściowy 50.000,- płatny do 10 dnia m-ca z góry	zmiany czynszu w okresach nie krótszych niż 3 m-ce	dzierżawa z przeznaczeniem ma miejsca parkingowe
2.	cz.dz. 1634/2 35m ²	„-“	„-“	Nr rob.dz. 2	„-“	„-“	„-“	„-“
3.	cz.dz. 1635/2 20m ²	„-“	„-“	Nr rob.dz. 3	„-“	czynsz miesięczny wyjściowy 30.000,- płatny do 10 dnia m-ca z góry	„-“	„-“
4.	cz.dz. 1635/2 20m ²	„-“	„-“	Nr rob.dz. 4	„-“	„-“	„-“	„-“
5.	cz.dz. 1635/2 20m ²	„-“	„-“	Nr rob.dz. 5	„-“	„-“	„-“	„-“
6.	cz.dz. 1635/2 20m ²	„-“	„-“	Nr rob.dz. 6	„-“	„-“	„-“	„-“
7.	cz.dz. 1635/2 20m ²	„-“	„-“	Nr rob.dz. 7	„-“	„-“	„-“	„-“
8.	cz.dz. 1635/2 20m ²	„-“	„-“	Nr rob.dz. 8	„-“	„-“	„-“	„-“
9.	cz.dz. 2089 21m ²	23197	ul. Mireckiego	działka niezabudowana 1	budownictwo wielorodzinne	czynsz miesięczny wyjściowy 100.000,- płatny do 10 dnia m-ca z góry	zmiany czynszu w okresach nie krótszych niż 3 m-ce	dzierżawa z przeznaczeniem na ustawienie garażu tymczasowego
10.	cz.dz. 2089 21m ²	„-“	„-“	Nr rob.dz. 2	„-“	„-“	„-“	„-“
11.	cz.dz. 2089 21m ²	„-“	„-“	Nr rob.dz. 3	„-“	„-“	„-“	„-“
12.	cz.dz. 2089 21m ²	„-“	„-“	Nr rob.dz. 4	„-“	„-“	„-“	„-“
13.	cz.dz. 2089 21m ²	„-“	„-“	Nr rob.dz. 5	„-“	„-“	„-“	„-“
14.	cz.dz. 2089 21m ²	„-“	„-“	Nr rob.dz. 6	„-“	„-“	„-“	„-“

Wykaz ten wywieszony będzie na tablicy ogłoszeń w siedzibie Zarządu Miasta (ul. Konstytucji 3 Maja 1) przez okres 6 tygodni począwszy od dnia dzisiejszego (tnz. 6.11.1991 r.).

W tym czasie osoby zainteresowane dzierżawą wymienionego w wykazie gruntu mogą składać swoje oferty w tym przedmiocie, kierując je na adres Wydziału Planowania Przestrzennego i Gospodarki Gruntami Urzędu Miejskiego.

Po upływie określonego terminu Zarząd Miasta dokona wyboru oferenta, zawierając z nim stosowną umowę dzierżawy.

Przypominamy, że jeszcze tylko do 16 grudnia br. w siedzibie Urzędu Miejskiego przy ul. Konstytucji 3-go Maja 1 wyłożone są do publicznego wglądu projekty:

— zmian do aktualizowanego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta,
— szczegółowego planu zagospodarowania przestrzennego osiedla „Borelowskiego”.

W tym terminie także przyjmowane są uwagi i wnioski zainteresowanych osób do wyłożonych projektów.

Zarząd Miasta Mińsk Mazowiecki informuje o możliwości składania ofert na prowadzenie prywatnego (taniego) przedszkola w budynku dawnego Państwowego Przedszkola Nr 4 przy ul. Pięknej 26.

Oferty prosimy składać w siedzibie Zarządu przy ul. Konstytucji 3-go Maja 1 w terminie do końca br.

OGŁOSZENIA

Sprzedam działkę 1200 m².
Przeznaczenie rzemieślniczo-budowlane. Telefon 53-55.

W dniu 30 listopada br. w Szkole Podstawowej Nr 5 w Mińsku Mazowieckim odbyło się uroczyste otwarcie interesującej wystawy „570 lat Mińska Maz.”. Licznie zebrane fotografie, albumy, pamiątki, dyplomy pozwalają dokładniej poznać historię naszego miasta.

Wystawa czynna jest we wszystkie soboty grudnia br. w godz. 12.00-15.00.

Dyrekcja Szkoły Podstawowej Nr 5 prosi o wcześniejsze zgłoszenie terminu obejrzenia wystawy przez zainteresowanych (nr tel. 29-57) celem zapewnienia przewodnika.

OFERTA

Zakłady Naprawcze Taboru Kolejowego w Mińsku Mazowieckim ul. Sosnkowskiego 34 oferują do wykorzystania w najem lub dzierżawę na cele służby zdrowia lokale użytkowe tj. gabinety specjalistyczne, pokoje przyjęć pacjentów, apteka itp. pomieszczenia o łącznej powierzchni 419 m².

Warunki najmu do uzgodnienia przez strony.

Lokale odpowiadają w pełni wymogom służby zdrowia. Zainteresowane osoby fizyczne lub prawne proszone są o kontakt codziennie w godz. od 10.00-12.00 w pok. 231 (biurowiec) Mińsk Mazowiecki ul. Sosnkowskiego 34.

Od zainteresowanych oczekujemy zgłoszeń na ofertę.

OGŁOSZENIE

Zarząd Miasta Mińsk Mazowiecki, działając na podstawie §§ 8 i 13 zarządzenia Ministra Gospodarki Przerzennej i Budownictwa z dnia 19 czerwca 1991 r. w sprawie przetargów na nieruchomości stanowiące własność Skarbu Państwa lub własność gminy (M.P. Nr 21) — ogłasza

drugi publiczny przetarg ustny

na niżej wymienione nieruchomości położone w Mińsku Mazowieckim w terenie budownictwa jednorodzin-
nego:

- 1) zabudowana nieruchomość przy ul. Chełmońskiego 33 — działka nr 679/2 o powierzchni 706 m², KW 20177, zabudowana budynkiem mieszkalnym drewnianym, bud. gosp., ubikacją drewn., ogrodzona; uzbrojenie terenu — droga utwardzona, sieć energii elektr., gazowa, telefoniczna, kanalizacyjna — cena wywoławcza — 180.462.000 zł (w tym: grunt — 75.824.400 zł, budynek mieszkalny — 96.465.600 zł, inne urządzenia — 8.172.000 zł), postąpienie — 1 mln 805 tys. zł,
- 2) działka gruntu przy ul. Nowy Świat — działka nr 4703/2 o powierzchni 994 m², KW 31216, wolna od zabudowań; uzbrojenie terenu — droga utwardzona, sieć energii elektr., kanaliz., gazowa i telefoniczna — cena wywoławcza — 85.882.000 zł, postąpienie — 859.000 złotych.

Inne warunki — termin rozpoczęcia budowy domu mieszkalnego — w ciągu 2 lat, a zakończenia — w ciągu 5 lat, licząc od daty zawarcia umowy notarialnej.

Przetarg odbędzie się w dniu 18 grudnia 1991 r. o godz. 10.00 w lokalu Urzędu Miejskiego w Mińsku Mazowieckim ul. Konstytucji 3-go Maja (pokój nr 106).

Warunkiem przystąpienia do przetargu jest wpłacenie wadium w wysokości 5% cen wywoławczych (1/ 9.024.000 zł, 2/ 4.295.000 zł) najpóźniej w dniu przetargu na konto Urzędu Miejskiego w Banku Depozytowo-Kredytowym w Lublinie O/Mińsk Mazowiecki Nr 337021—547—133 lub w kasie Urzędu.

Informuje się, że osoba, która wygra przetarg nabywa własność nieruchomości na zasadach określonych w przepisach ustawy o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości.

Uchylenie się od zawarcia umowy notarialnej powoduje przepadek wpłaconego wadium.

Zastrzega się możliwość odwołania przetargu bez podania przyczyn (co jest równoznaczne ze zwrotem wpłaconego wadium) w każdym terminie, włącznie z dniem wyznaczonym na jego przeprowadzenie.

ZARZĄD TOWARZYSTWA PRZYJACIÓŁ MIŃSKA MAZOWIECKIEGO

zawiadamia

że w dniu 15 grudnia 1991 r. o godz. 15³⁰ — pierwszy termin i o godzinie 16⁰⁰ — drugi termin, w sali widowiskowej Miejskiego Ośrodka Kultury w Mińsku Mazowieckim odbędzie się WALNE ZGROMADZENIE członków z następującym porządkiem obrad:

1. Otwarcie Zgromadzenia
2. Przyjęcie porządku obrad
3. Powołanie przewodniczącego Zgromadzenia
4. Powołanie Komisji Uchwał i Wniosków
5. Przyjęcie protokołu z poprzedniego Walnego Zgromadzenia
6. Sprawozdanie z działalności Zarządu T.P.M.M. za okres od lipca do grudnia 1991 r.
7. Sprawozdanie Komisji Inwentaryzacyjnej
8. Informacja o stanie finansowym Towarzystwa
9. Dyskusja nad sprawozdaniami
10. Podjęcie uchwały przez Walne Zgromadzenie w sprawie przyjęcia nowego Statutu Towarzystwa
11. Informacja o planie pracy T.P.M.M. na rok 1992 oraz zasygnalizowanie potrzeb finansowych na 1992 rok
12. Sprawy aktualizacji członkowstwa Towarzystwa
13. Sprawy różne i wolne wnioski
14. Zakończenie obrad

W związku z powyższym uprzejmie prosi się członków i sympatyków Towarzystwa o wzięcie udziału.

Jednocześnie informujemy, iż z projektem nowego Statutu T.P.M.M. można zapoznać się w siedzibie Towarzystwa, w czasie poniedziałkowych dyżurów w godzinach 17-19, a w pozostałe dni w czytelni Biblioteki Miejskiej (pałac).

Prezes Towarzystwa
mgr Janusz Kuligowski

ZATRUDNIMY

Urząd Miejski w Mińsku Mazowieckim zatrudni pracownika na stanowisku **Z-cy Gł. Księgowego**.

Wymagane kwalifikacje:

- wskazane wykształcenie wyższe ekonomiczne
- staż pracy w księgowości na samodzielnym stanowisku minimum 2 lata.

Osoby zainteresowane prosimy o kontakt z Sekretarzem Miasta — pokój 108, tel. 20-44 w. 30.

PRZYJMOWANIE

OGŁOSZEŃ

DO TYGODNIKA

URZĄD MIEJSKI

ul. KONSTYTUCJI 3 MAJA

pok. 109.

— cena za 1 cm² — 3000,- zł.

Nakład 1000 egz.

DRUK: Zakład Poligraficzny „ZARYS”
ul. Bulwarska 2
05-300 Mińsk Mazowiecki

FOTOSKŁAD: Zakład Wydawniczy „TYRSA”
ul. Kościeliska 7
03-614 Warszawa